Raadsvoorstel gemeente Beekdaelen

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Aan de gemeenteraad namens burgemeester en wethouders van Beekdaelen

1. In te stemmen met de votering van de middelen die volgen uit het coalitieprogramma 2026-2030:
   a. Continueren digitaal participatieplatform (€ 65.000 structureel)
   b. Geven van een structureel vervolg aan het ACT Preventiebeleid (€ 7.100 in de jaren 2027 en 2028 en vanaf het jaar 2029 structureel € 73.500)
   c. Uitbreiden van het aantal dorpscoördinatoren van 2 naar 3 (€ 100.000 structureel)
   d. Verhogen van de jaarlijkse evenementensubsidie (€ 45.000 structureel)
   e. Uitvoeren vernieuwde cultuurvisie en een Lokaal Cultuurakkoord (€ 30.000 structureel)
   f. Uitbreiding capaciteit om de gebiedsontwikkelingen en woningbouw te versnellen (€ 100.000 structureel)
   g. Onderhoud kerkhoven (€ 50.000 structureel)
2. In te stemmen met het voteren van het volgende nieuwe beleid in de begroting 2027:
   a. SES Nuinhofwijk
   b. Pilot ontwikkelbedrijf statushouders
   c. Aanvullen middelen strategische grondaankopen
   d. Verhogen onderhoudsbijdrage twee rijksmonumentale windmolens
   e. Energiearmoede in isolatieproject
   f. Subisidieregeling Groene daken en gevels
   g. Bijdrage aan Stichting Samenwerking Zuid- Limburg
   h. Organisatieontwikkeling: hybride werken
   i. Kandidaatstelling Heerlen-Parkstad voor Europese Culturele Hoofdstad 2033
3. In te stemmen met de investeringen die voor het jaar 2027 zijn opgenomen in het meerjarig investeringsprogramma (MIP) (totaal € 14,3 miljoen).
4. In te stemmen met de begroting 2027 en kennis te nemen van het gepresenteerde meerjarig perspectief 2028- 2030.

Samenvatting

Jaarlijks wordt door het college de programmabegroting aangeboden aan de gemeenteraad. In de begroting wordt het nieuwe beleid gepresenteerd voor het komende jaar en wordt aangegeven hoe het resultaat van de gemeente zich ontwikkelt. Ook wordt nader ingegaan op de vermogenspositie van de gemeente. De zogenaamde ‘verplichte paragrafen’ beschrijven ontwikkelingen die ‘programma-overstijgend’ zijn. Ze bevatten onderwerpen zoals ‘lokale heffingen’ en ‘verbonden partijen’. De gemeente schrijft zwarte cijfers en het nieuwe beleid is doelgericht.

Inleiding

Met deze begroting actualiseert Beekdaelen het financiële meerjarenperspectief voor 2027 tot en met 2030. Uitgangspunt is de eerste bestuursrapportage 2026, aangevuld met de ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan. Na verwerking van de bijstellingen van de lopende begroting, de financiële gevolgen van het coalitieprogramma 2026-2030 en het in deze begroting voorgestelde nieuwe beleid, resteert voor alle jaren een positief begrotingsresultaat.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Het financiële beeld is daarmee structureel positief, maar de beschikbare ruimte neemt ten opzichte van de eerste bestuursrapportage 2026 en de kadernota 2027 af. De mei- en septembercirculaire 2026 en de actualisatie van rente en afschrijvingen zorgen voor voordelen. Daartegenover staan onder meer hogere lasten voor Wmo en jeugdhulp en een stijging van de personeelslasten als gevolg van de cao-ontwikkeling. Daarnaast komt de komende jaren een aantal omvangrijke opgaven op de gemeente af, waarvan de financiële gevolgen nog niet volledig in de begroting zijn verwerkt. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging van ambities, investeringen en mogelijke besparingen.

Argumenten
1.1 Met het beschikbaar stellen van de middelen kan het coalitieakkoord worden uitgevoerd

Onderstaand worden de betreffende beleidsontwikkelingen nader toegelicht.

a. <u>Continueren digitaal participatieplatform (€ 65.000 structureel)</u>
Met het digitaal participatieplatform betrekken we inwoners eerder en eenvoudiger bij plannen en projecten die hun eigen leefomgeving raken. Inwoners zien op één herkenbare plek waarover de gemeente hun mening vraagt, hoe zij kunnen meedenken en wat er met hun inbreng gebeurt. Inwoners zijn hierdoor niet uitsluitend afhankelijk van een informatieavond, maar krijgen ook op andere momenten de gelegenheid om te reageren. De mogelijkheden om mee te denken en invloed uit te oefenen zijn daarbij afhankelijk van de betreffende projectfase, de wettelijke kaders en de vooraf vastgestelde mate van invloed.

Het platform helpt ons om reacties overzichtelijk te verzamelen, goed terug te koppelen en mee te nemen in beleid en projecten. Daarmee draagt het bij aan betere participatie, meer transparantie en meer vertrouwen in de besluitvorming. Daarom zetten we in op verlenging van de pilot en investeren we in de benodigde personele capaciteit. Bij een positieve evaluatie zijn vanaf 2027 aanvullende middelen nodig om het platform structureel te financieren.

b. <u>Geven van een structureel vervolg aan het ACT Preventiebeleid (€ 39.410 in de jaren 2027 en 2028 en vanaf het jaar 2029 structureel € 71.260)</u>
In 2024 is het ACT! Interventieteam Parkstad in het leven geroepen met als doel het ondersteunen, ontzorgen en aanjagen van de bestuurlijke aanpak van de ondermijnende criminaliteit in Parkstad. Inmiddels is het ACT! actief binnen alle zeven Parkstad-gemeenten met het uitvoeren van controles en de aanpak van misstanden binnen de regionaal benoemde aandachtsgebieden. Het ACT! levert inmiddels een belangrijke bijdrage aan de aanpak van ondermijning. De huidige vorm van financiering van het ACT! loopt af per 31 december 2026 en voor de periode daarna is slechts gedeeltelijk en incidenteel budget beschikbaar. We werken aan een stabiel meerjarenperspectief door middel van het scheppen van duidelijke randvoorwaarden, het maken van eenduidige bestuurlijke afspraken en het borgen van structurele, meerjarige financiering op regionaal niveau.

De Driehoek Parkstad heeft in juni 2026 positief besloten over de continuïteit van het ACT! Parkstad tot en met 2028 en stemt in met de verdere organisatorische inbedding van het ACT! Parkstad binnen de Gemeente Beekdaelen. Hiermee wordt geborgd dat de regionale aanpak van

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

ondermijning binnen Parkstad wordt voortgezet, de opgebouwde expertise behouden blijft en de samenwerking tussen de Parkstadgemeenten structureel wordt verankerd. Deze lijn sluit aan bij het uitgangspunt dat het ACT! Parkstad geen tijdelijk project is, maar een regionale voorziening die past bij de structurele aard van ondermijning in Parkstad.

In het kader van een stabiel meerjarenperspectief, spreken de Parkstadgemeenten uit dat - indien het ACT! vanaf 2029 niet of niet in de huidige vorm wordt voortgezet - de zeven Parkstadgemeenten gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor een zorgvuldige personele afwikkeling. Dit betekent dat de Parkstadgemeenten zich gezamenlijk inspannen om de medewerkers van het kernteam passend te plaatsen binnen één of meerdere gemeenten en dat zij, waar nodig, gezamenlijk de financiële verantwoordelijkheid dragen voor de verplichtingen die hieruit voortvloeien. Hiermee is geborgd dat het een gezamenlijke verantwoordelijkheid betreft en onze gemeente als werkgever niet disproportioneel wordt geraakt ingeval ACT! Parkstad vanaf 2029 niet in bovenstaande vorm wordt gecontinueerd.
De Driehoek Parkstad benadrukt daarbij het belang van goed werkgeverschap, continuïteit van regionale uitvoeringskracht en een zorgvuldige borging van de opgebouwde kennis, ervaring en samenwerkingsstructuren binnen de aanpak van ondermijning in Parkstad.

c. <u>Uitbreiden van het aantal dorpscoördinatoren van 2 naar 3 (€ 100.000 structureel)</u>
De inzet van de dorpscoördinatoren als spil in de wijk heeft zich de afgelopen jaren bewezen. Om nog beter in te kunnen spelen op wat er speelt in de kernen, breiden we het aantal dorpscoördinatoren eind 2026 uit van 2 naar 3. Hierdoor ontstaat er meer ruimte om signalen op te vangen, initiatieven te begeleiden en de samenwerking te versterken.

d. <u>Verhogen van de jaarlijkse evenementensubsidie (€ 45.000 structureel)</u>
Evenementen en activiteiten leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid, sociale samenhang en vitaliteit van de kernen binnen Beekdaelen. Zij brengen inwoners samen, versterken gemeenschapszin en dragen bij aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat. Daarom blijft de gemeente investeren in het stimuleren van activiteiten en evenementen in alle kernen. Om verenigingen, stichtingen en vrijwilligers hierin optimaal te ondersteunen, wordt het budget voor evenementensubsidies vanaf 2027 structureel verhoogd naar € 100.000 per jaar. Daarnaast wordt de uitvoeringsregel voor evenementensubsidies geactualiseerd. Daarbij wordt verkend of en op welke wijze de regeling beter kan aansluiten bij de behoeften van initiatiefnemers en ruimte kan bieden voor de ondersteuning van kleinschalige maatschappelijke activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid en sociale samenhang in onze kernen.

e. <u>Uitvoeren vernieuwde cultuurvisie en een Lokaal Cultuurakkoord (€ 30.000 structureel)</u>
De afgelopen jaren is volop uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma behorende bij de kadernota *De kracht van cultuur en kunst in Beekdaelen*. Voorbeelden zijn de vele laagdrempelige voorstellingen in het kader van de Bloeiende Zondagen, de inventarisatie van onze binnen- en buitenkunst en de uitvoering van de voorstelling Carmen door Opera Compact op het Equinepark in Hulsberg.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

De vaststelling van de cultuurvisie en het Lokaal Cultuurakkoord vormt in 2027 de basis voor de verdere ontwikkeling van het culturele domein. De inzet richt zich op het stimuleren van cultuurparticipatie, het versterken van samenwerking tussen partners en het scheppen van voorwaarden voor een breed, toegankelijk en toekomstbestendig cultureel aanbod. Daarbij wordt aandacht besteed aan het behoud van cultureel erfgoed, de Limburgse taal en de regionale identiteit. In 2028 wordt de ingezette lijn voortgezet en verder uitgewerkt, waarbij blijvende aandacht bestaat voor de maatschappelijke waarde van cultuur voor inwoners en gemeenschappen.

f. <u>Uitbreiding capaciteit om de gebiedsontwikkelingen en woningbouw te versnellen (€ 100.000 structureel)</u>
Beekdaelen kent, net als veel andere gemeenten, een aanzienlijke woningbouwopgave. Voldoende passende woningen zijn belangrijk voor al onze inwoners én voor nieuwe inwoners die onderdeel willen worden van onze gemeenschap. Jongeren, gezinnen, ouderen en andere woningzoekenden moeten de kans krijgen om in Beekdaelen te wonen en te blijven wonen.

Daarom blijven we werken aan passende en betaalbare woonruimte, met oog voor de leefbaarheid en identiteit van onze kernen.

Het realiseren van meer woningen vraagt onder meer om voldoende ambtelijke capaciteit. Tegelijkertijd zien we dat -naast de landelijke en regionale obstakels- personeelsgebrek ook een van de obstakels is om de geplande (nieuw)bouw te realiseren. Specifiek gaat het hierbij om al het personeel dat beschikbaar is voor de gemeentelijke keten van planvoorbereiding, procedure-uitvoering (waaronder vergunningverlening) en projectbegeleiding tot de realisatiefase. Gelet op de ambities uit de afgesproken woondeal en gezien de ambities uit het coalitieprogramma met betrekking tot de gebiedsontwikkelingen en versnelling van de woningbouw breiden wij de bestaande ambtelijke capaciteit uit met minstens 1 fte vanaf 2027.

g. <u>Onderhoud kerkhoven (€ 50.000 structureel)</u>
Begraafplaatsen hebben binnen de kernen van Beekdaelen een belangrijke maatschappelijke, culturele en historische functie. Vanuit het coalitieprogramma Groeien in Groen is de ambitie uitgesproken om samen met de parochies te onderzoeken hoe gemeentelijke en parochiële begraafplaatsen toekomstbestendig, groener en onderhoudsvriendelijker kunnen worden ingericht.

De Kerkendialoog omvat 23 gemeentelijke en parochiële begraafplaatsen. De gemeentelijke begraafplaatsen beslaan circa 51.400 m^2 en de 13 parochiële begraafplaatsen circa 21.600 m^2. Daarnaast zijn er bijzondere begraafplaatsen, zoals begraafplaatsen met oorlogsgraven en kloosterbegraafplaatsen, die niet in de Kerkendialoog zijn opgenomen. De reikwijdte van de opgave moet daarom eerst nader worden bepaald.

De verdere uitwerking start na vaststelling van het IBOR en daarmee op zijn vroegst in 2028. In de eerste fase wordt de opdracht nader afgebakend en wordt met de parochies gesproken over wensen, verantwoordelijkheden en mogelijkheden voor samenwerking. Op basis hiervan worden de

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

gewenste ambitie, scope en uitgangspunten bepaald.

Vervolgens wordt een plan uitgewerkt waarin inrichting, beheer, onderhoud, fasering en financiële consequenties in beeld worden gebracht. De gemeenteraad wordt tijdens dit proces geïnformeerd en betrokken bij de belangrijkste keuzemomenten. Nadat de planvorming is afgerond, wordt een voorstel aan de raad voorgelegd met de inhoudelijke keuzes, financiële consequenties en het voorgestelde vervolg.

Omdat op dit moment nog niet duidelijk is of de eerder beschikbaar gestelde middelen aansluiten bij de uiteindelijke opgave, wordt het beschikbare budget in eerste instantie ingezet voor opdrachtformulering en planvorming. Besluitvorming over eventuele aanvullende investeringen en structurele beheer- en onderhoudskosten vindt pas plaats nadat de omvang en ambitie van de opgave voldoende zijn uitgewerkt.

2.1 Het nieuwe beleid wordt noodzakelijk geacht om op een voortvarende manier verder te kunnen met de uitvoering van beleid dat bijdraagt aan de strategische doelstellingen van de gemeente.

Onderstaand is samengevat welke financiële gevolgen het nieuwe beleid heeft. Het ongedekte bedrag van € 696.800 wordt gedekt door inzet van de geclaimde reserve via een aanvulling vanuit de reserve nog te bestemmen. Na de tabel volgt een toelichting op het nieuwe beleid.

Nieuw beleid begroting 2027	Eenmalig	Dekking	Saldo	2027	2028	2029	2030
SES Nuinhofwijk	0,0	0,0	0,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Pilot ontwikkelbedrijf statushouders	300,0	300,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aanvullen middelen strategische grondaankopen	74,1	0,0	74,1	0,0	3,1	3,1	3,1
Verhogen onderhoudsbijdrage twee rijksmonumentale windmolens	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Energiearmoede in isolatieproject	300,0	0,0	300,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Subisidieregeling Groene daken en gevels	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bijdrage aan Stichting Samenwerking Zuid- Limburg	0,0	0,0	0,0	36,0	36,0	72,0	72,0
Organisatieontwikkeling: hybride werken	140,0	0,0	140,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Kandidaatstelling Heerlen-Parkstad voor Europese Culturele Hoofdstad 2033	82,7	0,0	82,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal eenmalig nieuw beleid	996,8	300,0	696,8	83,0	86,1	122,1	122,1

- SES Nuinhofwijk
  Het project SES Nuinhof wordt uiterlijk in de eerste helft van 2027 afgerond en verantwoord. De activiteiten en initiatieven in en rondom het Nuinhofhuisje zijn inmiddels structureel geborgd via een Hoeskamersubsidie, waarbij ook Vrijwillige Energie een belangrijke ondersteunende rol vervult. Wonen Zuid stelt het Nuinhofhuisje de komende jaren kosteloos ter beschikking. De gemeente draagt zorg voor de exploitatiekosten, waaronder nutsvoorzieningen, verzekeringen en wifi. Hiervoor wordt een structureel budget van € 7.000 per jaar gevraagd.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

- Pilot ontwikkelbedrijf statushouders
  In 2026 wordt uitvoering gegeven aan de voorbereiding van de pilot met de werktitel Ontwikkelbedrijf Statushouders Zuid-Limburg, een regionale samenwerking gericht op het versnellen van participatie, inburgering, scholing en uitstroom naar werk van statushouders. Beekdaelen vervult hierbij de rol van penvoerder en gastgemeente namens de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten. Voor deze pilot is een provinciale subsidie van € 300.000 ontvangen tot en met december 2027. Uitgangspunt is dat alle kosten voor voorbereiding, uitvoering, personele inzet, monitoring, evaluatie en verantwoording volledig vanuit deze subsidie worden bekostigd. De gemeente neemt uitsluitend deel onder de voorwaarde dat hieruit geen structurele financiële lasten of personele risico's voor Beekdaelen voortvloeien en dat eventuele frictiekosten volledig worden afgedekt. De pilot heeft een experimenteel karakter en dient inzicht te geven in de effectiviteit van een regionale aanpak voor de begeleiding van statushouders.

- Aanvullen middelen strategische grondaankopen
  Het budget strategische grondaankopen voor was begroot op € 500.000 en toegekend door uw raad. In 2026 is een tweetal grondaankoop gedaan die deels ten laste van het budget strategisch grondaankopen zijn gebracht. Het resterende budget Strategische grondaankopen ten bedrage van € 425.908 zal met instemming van uw raad weer aangevuld kunnen worden tot het bedrag van € 500.000.

- Verhogen onderhoudsbijdrage twee rijksmonumentale windmolens
  De gemeente Beekdaelen heeft twee rijksmonumentale windmolens: de Janssenmolen in Oirsbeek en de Beltkorenmolen in Nuth. Beide zijn nog altijd in gebruik als molen. Voorgesteld wordt de jaarlijkse bijdrage vanaf 2027 voor beide gemeentelijke molens te verhogen van € 5.000 naar € 15.000 per molen. Deze verhoging leidt tot een structurele lastenstijging van € 20.000 per jaar.

  De voorgestelde bijdrage is onderbouwd op basis van landelijke ontwikkelingen (o.a. verhoging van het SIM-subsidieplafond en stijgende bouwkosten) en lokale kostendruk. Uit informatie van de moleneigenaren en Monumentenwacht Limburg blijkt dat de jaarlijkse onderhouds- en instandhoudingskosten substantieel hoger liggen (circa € 25.000–€ 40.000 per jaar), mede door indexering, onderhoudsachterstanden, biotoopbelasting en aangescherpte veiligheidseisen.

  Binnen deze context is € 15.000 per molen een proportionele en realistische structurele bijdrage die noodzakelijk is om de afgesproken prestaties (onderhoud, inspecties en openstelling) uitvoerbaar te houden en risico's op uitgesteld onderhoud te beperken.

- Energiearmoede in isolatieproject
  Bij de vaststelling van de begroting 2023 heeft de raad besloten om € 450.000 uit de toenmalige reserve coronacrisis beschikbaar te stellen voor de vorming van een noodfonds energiecrisis. Het doel van dit fonds was huishoudens die door de sterk gestegen energieprijzen in financiële problemen kwamen tijdelijk te ondersteunen. Ondanks diverse inspanningen om het fonds onder

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

de aandacht te brengen, is uiteindelijk slechts € 38.000 aangevraagd en toegekend aan huishoudens in Beekdaelen.

Een mogelijke verklaring voor het beperkte gebruik van het noodfonds is de terughoudendheid van inwoners ten aanzien van incidentele compensatieregelingen voor energiekosten. Deze terughoudendheid kan mede samenhangen met eerdere landelijke ervaringen waarbij inwoners achteraf ontvangen tegemoetkomingen vanuit het Rijk moesten terugbetalen. Hierdoor is een aanzienlijk deel van de gereserveerde middelen niet benut.

Hoewel de acute energiecrisis van 2022 inmiddels is afgenomen, blijft energiearmoede voor een deel van de inwoners een structureel probleem. Bovendien is er een instabiele geopolitiek in de wereld welke invloed heeft op onze energieprijzen. Met name huishoudens in slecht geïsoleerde woningen worden geconfronteerd met blijvend hoge energielasten. Binnen het Isolatieproject Parkstad zijn van de 110 Beekdaelense huishoudens die tot de doelgroep energiearmoede[1] behoren inmiddels 70 huishoudens ondersteund met een isolatiesubsidie op basis van het huidige subsidieplafond van € 530.000.

Voorgesteld wordt om € 300.000 van de vrijgevallen middelen uit het noodfonds energiecrisis opnieuw beschikbaar te stellen voor de aanpak van energiearmoede binnen het Isolatieproject Parkstad. Die middelen zijn destijds vrijgevallen ten gunste van de reserve nog te bestemmen, dus de reserve wordt hier nu weer voor ingezet. Met deze budgetverhoging kunnen naar verwachting ongeveer 40 extra huishoudens worden ondersteund, waardoor de volledige doelgroep energiearmoede binnen het project kan worden bereikt. Dit wordt ondersteund met een gerichte communicatie- en activatiecampagne, zodat alle huishoudens binnen deze doelgroep in de winterperiode de mogelijkheid krijgen gebruik te maken van de beschikbare subsidie.

- Subisidieregeling Groene daken en gevels
  In uitvoering van de door de gemeenteraad aangenomen motie naar het stimuleren van groene daken en gevels wordt een stimuleringsregeling uitgewerkt samen met de WoonWijzerWinkel Limburg voor inwoners en ondernemers. De regeling draagt bij aan de ambities uit de Duurzaamheidsvisie en de Strategische Visie op het gebied van Klimaatadaptatie, biodiversiteit en leefkwaliteit. Eerder in 2026 is de uitkomst gedeeld dat het niet mogelijk is om landelijke- of provinciale subsidie te ontvangen voor het opzetten van deze gemeentelijke regeling. Daarom wordt nu gericht op besluitvorming door de gemeenteraad vanuit gemeentelijke middelen. Verwacht wordt dat een bedrag van eenmalig € 100.000 volstaat.

- Bijdrage aan Stichting Samenwerking Zuid- Limburg
  De gemeente Beekdaelen heeft besloten deel te nemen aan de stichting Samenwerking Zuid-Limburg (SZL). De maatschappelijke opgaven, zoals vastgelegd in de Agenda Zuid-Limburg, vragen om een (gemeente)grensoverschrijdende samenwerking. Overheden, private en semipublieke

[1] *De regionaal afgestemde doelgroep energiearmoede binnen het isolatieproject bestaat uiteigenaar bewoners die in 2023 energietoeslag hebben gekregen. Ook moet de woning voldoen aan een woz waarde van €344.00 of lager en beschikken over energielabel D, E, F of G of beschikken over minimaal twee slecht geïsoleerde bouwdelen.*

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

partners en kennisinstellingen hebben elkaar nodig in de uitwerking van een effectieve aanpak die tegelijkertijd meerjarig moet zijn. De inhoudelijke opgaves tonen de noodzaak aan om te komen tot effectieve een én efficiënte samenwerking met een duidelijke focus en samenhang tussen de diverse schaalniveaus. Bij de besluitvorming in 2025 heeft de raad de bijdrage van € 1 per inwoner opgenomen tot en met het jaar 2028.

SZL functioneert in eerste instantie als uitvoeringsorganisatie van de Regio Deals en zal de komende periode -in goed overleg met het DB en AB van de Stichting- ook een rol vervullen in het proces van NOVEX, NPVR en Initieerregio. Deze ontwikkeling is niet verdisconteerd in de huidige financiering. Een verhoging van de inwonerbijdrage is een gerichte investering in bestuurlijk overzicht, strategische slagkracht en maximaal rendement uit regionale samenwerking. Daarom wordt besloten tot verhoging van de inwonerbijdrage van €1,- naar €2,-. Voor Beekdaelen betekent dit een nieuwe jaarlijkse bijdrage van 72.000 euro. Aanvullend is besloten om de inwonerbijdrage jaarlijks te indexeren, na positieve evaluatie, conform CPI-september, vanaf 1-1-2029.

Het vorenstaande heeft tot gevolg dat tot en met het jaar 2028 een bijstelling van € 36.000 (€ 1 per inwoner) volstaat (er is immers al een bedrag van € 36.000 geraamd). Vanaf het jaar 2029 dient de oorspronkelijke bijdrage te worden geraamd, maar ook de verhoging van € 1 per inwoner. Om die reden dient vanaf dat jaar een bedrag van € 72.000 te worden bijgeraamd.

- Organisatieontwikkeling: hybride werken
  In de ontwikkeling naar een wendbare en toekomstbestendige organisatie, met moderne werkwijzen en het nieuwe Huis van de Gemeente, zorgen wij voor een passende inrichting van zowel fysieke als digitale (thuis)werkplekken. Hiermee dragen we bij aan een optimale dienstverlening en samenwerking, én aan een werkomgeving die plaats- en tijdonafhankelijk werken ondersteunt. Medewerkers worden hierdoor in staat gesteld hun werkzaamheden efficiënt en effectief uit te voeren.

  Door middel van informatievoorziening, ondersteuning en evaluatie begeleiden we medewerkers bij deze veranderingen. We streven ernaar de overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen en deze te laten ervaren als een kans en uitdaging, in plaats van als een belasting. Daarbij bekijken we alle relevante aspecten en bespreken we gezamenlijk de mogelijkheden en eventuele beperkingen.

  Daarnaast onderzoeken we als werkgever hoe we kunnen bijdragen aan een veilige, gezonde en ergonomische thuiswerkomgeving voor alle medewerkers. Niet alleen op het gebied van de fysieke inrichting van de werkplek, maar ook vanuit het oogpunt van persoonlijk welzijn en duurzame inzetbaarheid. Op deze manier zetten we verdere stappen naar een moderne, flexibele en wendbare organisatie waarin medewerkers optimaal worden ondersteund in hun werk.

  De eenmalige kosten die worden veroorzaakt door de aanschaf van meubilair bedragen € 140.000. De structurele logistieke- en installatie kosten bedragen € 20.000 per jaar.

- Kandidaatstelling Heerlen-Parkstad voor Europese Culturele Hoofdstad 2033

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Het Dagelijks Bestuur Parkstad Limburg heeft besloten over te gaan tot verkenning voor de kandidatuur 'Heerlen; Europese Culturele Hoofdstad 2033' mede op basis van de steunbrief van de Brede Maatschappelijke Coalitie en de Q&A over de kandidaatstelling als katalysator voor economische groei en brede welvaart in Parkstad Limburg.

Deze ambitie gaat niet alleen over een cultureel programma; het is een strategisch ontwikkelperspectief voor stad en regio, en voor jong en oud. De kandidatuur sluit aan op de beweging die al in gang is gezet: een regio die samenwerkt, investeert in kwaliteit en leefbaarheid, en bouwt aan een toekomst waarin brede welvaart, inclusiviteit en verbondenheid centraal staan. Cultuur fungeert daarin als aanjager. Het verbindt domeinen, versnelt ontwikkelingen en maakt het mogelijk om maatschappelijke en economische opvangen in samenhang aan te pakken. Het draagt bij aan een regio waar het aantrekkelijk is om te wonen, op te groeien, te werken, te leren en te ondernemen – en waar talent zich wil vestigen én blijven. De kandidatuur voor Europese Culturele Hoofdstad 2033 biedt een krachtig kader om deze ontwikkeling te verdiepen en te versnellen. Het brengt partijen bij elkaar, scherpt keuzes aan en zet Parkstad Limburg sterker op de kaart, zowel nationaal als internationaal. De titel gaat officieel naar een stad; het is echter de totale regio Parkstad die zich inspant om de titel binnen te halen.

Op basis van budgetervaringen in voormalige Europese Culturele Hoofdsteden, wordt voor de voorbereidingsfase 2026-2027 in Heerlen-Parkstad uitgegaan van een benodigd (nieuw) procesbudget à € 800.000. Dit omvat mede ook budget voor o.a. het opstarten van een zelfstandig programmateam, de organisatie van alliantiebijeenkomsten en het opstellen & uitvoeren van een marketingplan. Dit betekent voor de gemeente Beekdaelen een incidentele investering in de verkenning van de kandidatuur en het opstellen van een bidbook voor een bedrag ad € 82.720. Voorgesteld wordt dit bedrag te financieren uit de bruteringsreserve via een aanvulling uit de reserve nog te bestemmen.

3.1 De investeringen zijn nodig om het onderhoud van de kapitaalgoederen uit te voeren op het door de raad vastgestelde niveau.
In het meerjarig investeringsplan (mip) zijn investeringen opgenomen die onderdeel uitmaken van het door de raad vastgestelde beleidsplannen kapitaalgoederen zoals het integraal beleidsplan openbare ruimte (ibor) en het rioleringsplan. Daarnaast zijn in het mip kredieten opgenomen die verband houden met de reguliere bedrijfsvoering zoals de vervanging van bedrijfsauto's voor de buitendienst. De financiële gevolgen van de investeringen zijn verwerkt in het gepresenteerde begrotingsbeeld. In de nu volgende tabel zijn de investeringen van het mip vermeld.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Nr.	Investeringsprojecten 2027-2030	2027	dekking
1	vervangen burostoelen	43.254	begrotingsresultaat
2	vervangen applicaties	368.558	bruteringsreserve
3	vervangen wagenpark buitendienst	440.651	begrotingsresultaat
4	MIP investeringen openbare ruimte riolering	6.657.941	voorziening riolering
5	MIP investeringen openbare ruimte wegen	4.930.409	begrotingsresultaat
6	MIP investeringen openbare ruimte groen	336.930	begrotingsresultaat
7	MIP investeringen openbare ruimte verkeer	741.246	begrotingsresultaat
8	renovatie kunstgrasvelden	734.813	begrotingsresultaat
	TOTAAL	14.253.802	

4.1. Met de vaststelling van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven
Het budgetrecht ligt bij de gemeenteraad. Het college is geautoriseerd uitgaven te doen voor zover deze vallen binnen de programmabudgetten.

4.2. Met de vaststelling van de begroting legt de raad vast waaraan de middelen worden besteed
De raad bepaalt door het vaststellen van de begroting welke projecten worden opgepakt om de (strategische) doelstellingen te behalen.

Kanttekeningen en risico's

1. *Toekomstige raadsvoorstellen met financiële impact verslechteren het begrotingsresultaat*
   In de begroting is beschreven dat wordt verwacht dat het begrotingsresultaat naar de toekomst toe daalt door een aantal raadsvoorstellen die binnenkort ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. In de onderstaande tabel zijn die grotere ontwikkelingen beschreven. Betreffende kosten zijn nu nog niet meegenomen in het begrotingsresultaat. In de tabel is ook aangegeven in welke paragraaf nadere informatie is te vinden over de betreffende beleidsontwikkeling.

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Toekomstige ontwikkelingen met financiele impact	§	Jaar	Eenmalig (D)	Dekking (E)	Netto	2027	2028	2029	2030
Beekdaelen in je broekzak (CP)	3.3.3	2027	500,0	0,0	500,0	80,9	134,5	126,8	112,5
Onderwijshuisvesting school Merkelbeek (rente)	4.3.4	2027	7.300,0	7.300,0	0,0	0,0	301,5	301,5	301,5
Onderwijshuisvesting school Puth (rente)	4.3.4	2029	4.900,0	4.900,0	0,0	0,0	0,0	0,0	202,4
Onderwijshuisvesting school Nuth (rente)	4.3.4	2031	8.400,0	8.400,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gemeenschapsvoorziening Sweikhuizen (CP)	4.3.4	2027	825,0	0,0	825,0	0,0	34,1	34,1	34,1
Gemeenschapsvoorziening Schinveld (CP)	4.3.4	2028	pm	pm	pm	0,0	0,0	pm	pm
Meerkosten gemeenschapshuis Puth	4.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Herijken Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) (CP)	4.3.4	2028	pm	pm	pm	0,0	0,0	0,0	pm
Actualiseren OnderhoudsPlan gemeentelijke gebouwen (CP)	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Meerjarig onderhoudsplan gebouwen duurzaamheid (CP)	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	0,0	90,0	180,0
Uitbreiding standplaatsen woonwagens	5.3.4	2027	320,0	0,0	320,0	0,0	13,2	13,2	13,2
Overdracht woonwagenlocaties Beekdaelen aan corporatie	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Gebiedsontwikkeling Doenrade	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Gebiedsontwikkeling Maatschappelijke hart Merkelbeek	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Toekomstig groenonderhoud in Beekdaelen (CP)	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Actualiseren IBOR, WRP en MIP (CP)	5.3.4	2027	pm	pm	pm	0,0	pm	pm	pm
Totalen			22.245,0	20.600,0	1.645,0	80,9	483,3	565,6	843,6

2. *De belangrijkste risico's die de gemeente loopt zijn verwoord in de paragraaf 'weerstandsvermogen' in de begroting.*
   Het geactualiseerde risicoprofiel van de gemeente laat zien dat de indicatieve omvang van de risico's toeneemt ten opzichte van datzelfde profiel vorig jaar. Dat hogere risico komt onder andere doordat de gemeente al anticipeert op de effecten van de toepassing van het zogenaamde HHM normenkader.

   Het HHM-normenkader is landelijk ontwikkeld door Bureau HHM, een onafhankelijk zorg- en adviesbureau in het sociaal domein, en wordt door een grote groep gemeenten gebruikt als richtlijn. Het normenkader biedt een objectieve en onderbouwde basis voor het zorgvuldig en op maat indiceren van huishoudelijke ondersteuning. Naar verwachting leidt de nieuwe methodiek op termijn tot minder geïndiceerde uren en daarmee tot een gematigder kostenontwikkeling.

   Voor een nadere uiteenzetting van de risico's wordt verwezen naar paragraaf 7.3 van de begroting.

Financiën
In onderstaande tabel is weergegeven hoe het meerjarig begrotingssaldo zich de komende jaren ontwikkelt en op welke manier het resultaat is opgebouwd (bedragen in duizenden euro's).

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

Verwachte ontwikkeling resultaat 2027-2030 (in duizenden €)	§	2027	2028	2029	2030
Resultaat na eerste burap 2026	2.3	3.085,9	1.931,2	2.220,0	2.614,2
Bijstellingen lopende budgetten	2.3.1	-175,2	-869,3	-971,2	-1.263,4
Beleidsontwikkelingen coalitieprogramma 2026-2030 met financiele gevolgen	2.3.2	-397,1	-397,1	-463,5	-463,5
Algemene beleidsontwikkelingen met financiele gevolgen	2.3.3	-83,0	-86,1	-122,1	-122,1
Resultaat begroting 2027	2.3	2.430,6	578,8	663,2	765,3
Indicatief toekomstig verloop resultaat door:					
Toekomstige raadsvoorstellen	2.4	-80,9	-483,3	-565,6	-843,6
Resultaat begroting na toekomstige raadsvoorstellen		2.349,7	95,6	97,6	-78,3
Geinventariseerde bezuinigingen	2.4	0,0	23,5	60,5	60,5
Resultaat als alle bezuinigingen worden doorgevoerd		2.349,7	119,1	158,1	-17,8

Als startpunt voor de presentatie van het meerjarig perspectief van de gemeente wordt de eerste bestuursrapportage 2026 genomen. De kadernota 2027, die na de vaststelling van de eerste bestuursrapportage aan de raad is aangeboden, heeft een puur informatief karakter en leidt niet tot een begrotingswijziging. Dat betekent dat een aantal van de in de kadernota beschreven financiële mutaties in deze begroting opnieuw wordt toegelicht.

In paragraaf 2.3 wordt het begrotingsbeeld geactualiseerd. De meicirculaire en de septembercirculaire 2026 worden daarin onder andere meegenomen alsmede het nieuwe beleid dat wordt gevraagd in de begroting 2027. Het begrotingsbeeld laat in alle jaren positieve bedragen zien. Die positieve bedragen zijn echter aanmerkelijk lager dan vermeld in de eerste bestuursrapportage 2026 en in de kadernota 2027. Dat komt onder andere doordat de uitgaven die verband houden met de WMO en de jeugdhulp stijgen. Kortheidshalve wordt hier verwezen naar paragraaf 2.3.1 van deze begroting.

Daarnaast komt de komende jaren een aantal jaren een aantal grotere opgaven op de gemeente af. Die hebben eveneens invloed op het begrotingsresultaat. Om die reden is in paragraaf 2.4 inzichtelijk gemaakt welke raadsvoorstellen de komende periode nog gaan komen, waarvan we weten dat deze financiële gevolgen hebben. Diezelfde paragraaf beschrijft welke aanvullende bezuinigingen kunnen worden doorgevoerd om het begrotingsresultaat te verbeteren. Zowel de toekomstige raadsvoorstellen alsook de inventarisatie van mogelijke bezuinigingen zijn puur informatief opgenomen in deze begroting. Hierover wordt (nu nog) geen besluitvorming gevraagd.

Eveneens in paragraaf 2.4 van de begroting is gepresenteerd aan welke knoppen de gemeente nog kan draaien om het begrotingsresultaat te verbeteren. Hierin is een, eveneens, informatief overzicht

Opsteller **Zaak/Document nummer**	Walraven, Raymond Z/26/222381 414920	**Datum stuk** **Afdeling** **Agendanummer**	9 oktober 2026 Bedrijfsvoering
Onderwerp	Begroting 2027		
Portefeuillehouder	Dhr. P. Janssen		

opgenomen van bezuinigingen die nog kunnen worden doorgevoerd. In onderstaande tabel zijn deze samengevat (bedragen in duizenden euro's).

Overzicht bezuinigingsmogelijkheden	§	2027	2028	2029	2030
Kostendekkend tarief bezorging reisdocumenten	3.3.4	0,0	0,0	37,0	37,0
Uitvoeringskosten participatiewet	4.3.5	0,0	pm	pm	pm
Onderhoud terreinmeubilair op C-niveau	5.3.5	0,0	14,8	14,8	14,8
Beëindiging beheeractiviteiten op terreinen derden	5.3.5	0,0	8,7	8,7	8,7
Kostendekkend maken begraafrechten	5.3.5	0,0	0,0	0,0	0,0
Verlagen bijdrage gemeenschappelijke regelingen met 5%	6.3.4	0,0	pm	pm	pm
Totaal effect bezuinigingen		0,0	23,5	60,5	60,5

Vervolgtraject en verantwoording
Na vaststelling van de begroting gaat de gemeente aan de slag met het door de raad in de begroting vastgestelde beleidsinhoudelijke en financiële kader. Over de voortgang van de projecten die in de begroting zijn benoemd wordt de raad geïnformeerd via de buraps en de jaarrekeningen.

Communicatie
Naar aanleiding van de begroting wordt een persbericht opgesteld.

Bijlage(n)
1: Raadsbesluit programmabegroting 2027
2: Programmabegroting 2027

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine & De burgemeester Dhr. ing. E. Geurts